

tatjoses, tant per al pagès — convertit en mig-amo, gràcies a la difusió dels contractes «a rabassa morta» i de parceria — com per al propietari. El comerç d'exportació de vins beneficià molt les poblacions litorals de Catalunya i donà una empenta decisiva a la marina catalana d'aquell temps. Entorn del comerç de vins es formaren companyies de noliejament i arrendament de vaixells, destinades a traficar activament amb Amèrica i el N. d'Europa. La producció vinatera provocà la naixença de la indústria de l'aiguarent — indústria en- sems rural i urbana —, i de la indústria dels boters que, principalment a Vilanova i a Reus, assolí proporcions extraordinàries. Els boscos de roure del país foren aviat insuficients per a nodrir la creixent indústria, i des de la segona meitat del segle XVII les botades i dogues són importades d'Itàlia i fins de l'Amèrica del Nord i de Cuba. Reus esdevé la gran capital d'aquest comerç exportador, i el seu mercat actuarà com a regulador de preus. L'amplitud mundial d'aquests negocis els exposa a la influència dels fets polítics. Durant la Revolució francesa, Catalunya ha de suportar una guerra de tarifes, puix que la República veïna vol impedir-nos d'exportar-hi els nostres vins. Les guerres amb la Gran Bretanya no solament pertorbaren el comerç del vi, sinó la mateixa agricultura.

Intervenen el PRESIDENT (felicitava el Sr. Giralt, remarca l'interès dels temes d'Història econòmica i l'eficàcia dels arxius locals i particulars per a la Història general), i els Srs. F. DURAN I CAÑAMERAS (es refereix als contractes de «rabassa morta» i assenyala l'interès de l'arxiu de Can Guineu de Sant Sadurní d'Anoia), J. IGLÉSIES (indica que Onofre Manescal el 1604 ja diu que Reus devia la seva creixença al port de Salou), E. FORT I COGUL (recorda que la muntanya de la Selva del Camp havia estat vinatera, degut també a la fabricació familiar de l'aiguarent) i J. VILÀ I VALENTÍ (no creu que la comarca del Bages pugui parangonar-se amb les conseqüències del treball del Sr. Giralt, puix que la seva orientació és pirinenca i no pas mediterrània). — JOAN MERCADER, Secretari.

25 abril 1951: Llengua i Literatura. — Presideix el Sr. PERE BOHIGAS,

El Sr. JOSEP ROMEU exposa les seves investigacions sobre *Pere Serafi*. Diu que aquest poeta del segle XVI ha d'ésser identificat amb el pintor del mateix nom, del qual, però, ignorem el lloc i la data de naixença; només sabem l'any de les seves esposalles (1534) i el del seu sepeli (1567). En coneixem un sol llibre de poesies en català (1565) i sabem que n'havia escrit un altre en castellà i una Art poètica, també en castellà. Introducitor dels metres italians al català, no per imitació d'En Boscà, sinó directament (com ho proven raons mètriques), maneja el sonet, el tercet, l'epístola i el capítol, però no l'*endecasillabo*. La seva coneixença de models italians, ultra les raons mètriques, alludides, és evident per les influències dels *estilnovistes* i de Petrarca que hom troba a la seva poesia, i per les seves relacions amb P. P. de Montalbergo, pintor italià, traficant de llibres i amic d'En Serafi. Quant a les fonts de la seva poesia, el comunicant esmenta Ausiàs March i Joan Boscà (bé que En Serafi silenciï aquest darrer), i també els *estilnovistes* i Petrarca, algun poeta català del segle XV, i el record llunyà dels trobadors. El contingut de la poesia d'En Serafi és poc interessant i la seva expressió poc reeixida; en el que aconsegueix de sobresortir és en les peces d'inspiració popular directa o en les constituïdes per un refrany i unes cobles glossadores, a l'ús de l'època. No obstant, aquest poeta cincentista interessa com a document de l'època, com a porta oberta a un segle de davallada i pels intents d'aclimatació dels metres italians, independentment d'En Boscà i de la poesia castellana.

Intervenen el PRESIDENT i els Srs. F. SOLDEVILA i M. QUEROL i GAVALDÀ (creu que algunes comparacions temàtiques usades per En Serafi podrien ésser reminiscències clàssiques). — A.-M. BADIA i MARGARIT, Secretari.

19 maig 1951: Art i Arqueologia. — Presideix el Sr. R. ARAMON i SERRA.

El PRESIDENT informa sobre les manifestacions de contingut arqueològic i històricoartístic del VIII Congrés Internacional d'Estudis Bizantins, tingut a Palerm del 3 al 10 d'abril.

El Sr. JOSEP DE C. SERRA i RÀFOLS explica la seva comunicació sobre *La participació de Bosch i Gimpera en l'organització dels Congressos Internacionals de Prehistòria i Protohistòria*. Els Congressos de Prehistòria — diu — no són moderns: ja el 1865 es reunien els prehistoriadors a la Spezia. La primera reunió s'anomenà Congrés Internacional d'Antropologia i d'Arqueologia prehistòriques; aquests Congressos continuaren fins a la primera guerra mundial. Per aquesta causa el que havia de tenir lloc a Madrid el 1916 ja no es reuní. Un cop acabada la guerra, l'Institut Internacional d'Antropologia de París intentà de reprendre els Congressos, sense poder aconseguir-ho; la qüestió de la participació dels estudiosos alemanys entrà en gran part en aquest fracàs. Bosch i Gimpera, que considerava del màxim interès la represa dels Congressos internacionals de prehistoriadors, aprofità la reunió del V Congrés d'Arqueologia d'Alger (1930), per a celebrar una petita conferència, de la qual s'aixecà acta, entre alguns assistents alemanys (Bersu, Unverzagt), francesos (Reygasse, Bégouen) i hispànics (Puig i Cadafalch, Taracena, Serra i Ràfols); com a conseqüència d'aquesta reunió, quedà encarregat de dirigir-se a títol personal a les principals figures dels estudis prehistòrics, convocant-los a una reunió per a reprendre els congressos. El seu prestigi excepcional aconseguí de vèncer totes les dificultats, i la reunió convocada pel nostre amic tingué lloc a Berna el dia 28 de maig de 1931. L'èxit fou tan gran que hi assistiren prehistoriadors de quinze països (Suècia, Noruega, Dinamarca, Letònia, Polònia, Txecoslovàquia, Hongria, Alemanya, Bèlgica, Holanda, Gran Bretanya, Suïssa, França, Espanya i Itàlia) a títol completament personal. Cap altre prehistoriador de qualsevol país no hauria aconseguit res de semblant. A Berna fou creada la nova organització amb el nom de Congrés Internacional de Ciències Prehistòriques i Protohistòriques, que encara porta avui. En fou designat el Consell Permanent, del qual formaren part, com a membres, Bosch i Gimpera i Obermaier (alemany naturalitzat espanyol), i, com a secretaris nacionals, Serra i Ràfols i Taracena. Els congressos celebrats (amb assistència nombrosíssima) foren els de Londres (1932) i Oslo (1936). El tercer havia de tenir lloc a Budapest el 1940, però la segona guerra mundial li féu córrer la mateixa sort que el de Madrid del 1916. Els prehistoriadors noruecs havien quedat dipositaris de l'organització, i el 24 de juny de 1948 reuniren a Copenhaguen el Consell Permanent. Bosch i Gimpera hi assistí (però aquesta vegada com a representant de Mèxic); Obermaier havia mort; llurs vacants com a membres foren cobertes per Serra i Ràfols (que assistí a la reunió portant la representació de l'Institut) i per Taracena; Pericot i García Bellido foren designats com a secretaris nacionals en substitució d'aquests. El 1950 el Congrés es reuní a Zuric, on s'acordà de celebrar a Madrid la propera sessió l'any 1954, sota la presidència de Taracena, però la mort d'aquest el passat gener obligarà a alguns canvis en l'organització prevista per a aquest congrés; de moment, hom pensa de proposar Pericot per a cobrir la vacant que Taracena deixa com a membre. La valuosa documentació de la reunió privada de Berna, amb la voluminosa correspondència que la precedí, les actes originals i molts d'altres documents extremament interessants, com un full en el